
Веће Департмана последипломских студија

*На 14.седници Већа Департмана последипломских студија Факултета за примењену екологију Футура, одржаној 23.07.2020.године формирана је Комисија за оцену, писање Извештаја и одбрану израђеног мастер рада кандидата **Мустафа Амир Елсманм**, под насловом „Утицај здравствене кризе на одрживи развој“ у саставу: **др Сунчица Вјештица**, ментор, доцент Универзитета Метрополитан, Факултет за примењену екологију Футура и **др Иван Ловре**, доцент Универзитета Метрополитан, Факултет за примењену екологију Футура.*

Комисија, након анализе израђеног мастер рада, подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

САДРЖАЈ МАСТЕР РАДА

*Мастер рад кандидата **Мустафа Амир Елсманм** садржи 106 страна куцаног текста, организованог у стандардна поглавља, има 2 слике, 2 табеле и литературу са 86 извора. Мастер рад, поред уводних методолошких напомена и циљева истраживања, у резултатима истраживања третира следећа поглавља: Анализу постојећег стања, Основне принципе и предности одрживог развоја, Аспекте здравствене заштите и стања угрожености популације, Законску регулативу и усвојене прописе, Кризни менаџмент и управљање ризицима, Утицаје економске кризе изазване КОВИД – 19 на чиниоце одрживог развоја, Закључак и Литературу.*

АНАЛИЗА МАСТЕР РАДА

Кандидат са правом истиче да концепт одрживог развоја у функцији здравствене безбедности треба заснивати на принципима очувања квалитета екосистема, са посебним акцентом на одржавање параметара медијума животне средине у законом прописаним граничним вредностима. Одрживи развој представља приступ који интегрише економију и систем управљања животном средином, а све у функцији очувања здравља и безбедности становништва.

Здравствена криза, изазвана вирусом КОВИД-19, настала је нагло и проширила се брзо на цео свет. Поред тешке клиничке слике болелих, великог броја умрлих, пандемија се снажно обрушила и на економију сваке од захваћених земаља, као и на глобалну економију, а све уз велики пораст незапослености. Праве последице ће се осетити тек за неколико месеци. Све државе су се нашле пред нимало лаким изазовом, спашавати људске животе у условима када постоји претња заражавања болешћу која је агресивна, веома заразна са великом смртношћу.

Као једина ефикасна мера у заустављању фурдојантног ширења болести је још увек самоизолација, јер је вирус још увек енигма за медицину, нема вакцине ни потпуно ефикасне и безбедне терапије. У таквим условима треба спасити економију од потпуног колапса, а смањити могућност заразе на минимум. Како пандемија изазвана овим вирусом, није обуздана, све државе света из дана у дан мере штетне последице које овај вирус има на одрживи развој земаља, економију, екологију, социологију и друго.

Успешан кризни менаџмент заснива се на брзом и ефектном деловању које као важна и незаобилазна пословна функција треба да обезбеде двосмерност кризног комуницирања у свим условима, нарочито у неочекиваним и тешко предвидивим ситуацијама (недостатак струје, велике природне катастрофе, пандемије и слични догађаји). У свакодневној комуникацији треба да учествују сви интересни актери, а не само руководство државе, организације и др. То је важно јер у реализацији пословне политике и креирању репутације учествују сви, градећи слику о угледу и значају у периоду кризе. Током кризних ситуација овај облик комуникације се интензивира, јер чекање на државу и мере које ће предузети на терену може значити губитке људских живота или непроцењиве материјалне штете. Криза је прилика да менаџмент промени начин размишљања, уведе нову организациону и безбедносну културу. Не постоји појединац, организација, држава која има квалитетну екстерну а неразвијену интерну комуникацију.

Анализом смо кроз конкретне примере указали на значај организованих комуникација у креирању амбијента, чиме се стварају услови да квалитетне комуникације ка екстерним циљним јавностима учествују у реализацији стратешких циљева државе. Ово је изузетно важно када се држава нађе у ванредним ситуацијама или у ратним условима, јер је кроз примере показано да чекање на тренутак када ће представници владе означити ситуацију кризном у пракси траје неоправдано дуго, а тиме и мере опоравка.

Циљ мастер рада је двојак: **Научно-стручни циљ** истраживања представља дескрипцију и анализу одрживог развоја, еколошке безбедности и управљање отпадом. **Друштвени, практични циљ** се односи на препознавање и укључивање заинтересованих страна за успостављање механизма и принципа одрживог развоја у функцији здравствене безбедности и очувања животног окружења.

Током израде мастер рада коришћене су следеће истраживачке методе: **Индуктивна метода** помоћу које се на основу анализе појединачних чињеница и сазнања, долази до уопштавања и формирања нових чињеница и законитости у вези са одрживим развојем у функцији здравствене безбедности. **Дедуктивна метода** помоћу које се на темељу општих судова, односно општих логичких обележја између истраживаних појмова, изводе појединачни судови и закључци. Теоријски део истраживања базиран је на примени и других доступних аналитичких и синтетичких метода сазнања која кандидат сматра релевантним за предмет истраживања. Од општенаучних и метода за прикупљање података коришћене су компаративна метода и метода анализе садржаја докумената. **Компаративна метода** са циљем утврђивања сличности и разлике теоријских и практичних решења за примену модела циркуларности. **Метода анализе садржаја**, за квалитативно и квантитативно проучавање стране и домаће научне литературе која се односи на предмет истраживања (књиге, монографије, монографске студије, разне базе података и др).

Научници циљ истраживања је у указивању значаја менаџмента људских ресурса у креирању ефикасног модела управљања у условима које могу створити модерне здравствене кризе. Државе и организације се морају прилагођавати условима које намећу глобалне промене, морају бити способне да предвиде могуће кризе и заштите како своје запослене, тако и своју економску стабилност. Истраживање је значајно са аспекта тренутне ситуације у којој се свет налази и економске кризе која ће наступити као њена последица, као и могућности практичне примене модела управљања у околностима када је суживот и издравље угрожени. Друштвени циљ овог истраживања је пружање сазнања о управљању људским ресурсима у време модерних здравствених криза свима који су заинтересовани за ову област.

Кандидат је на крају рада дао препоруке за данашњи, савремени начин живота у коме је неопходно обезбедити ресурсе, како се савремено друштво не би урушило, а инфраструктурни дисбаланси онемогућили функционисање система здравствене заштите и неопходног минимума очувања животне средине.

Закључна разматрања кандидат изводи из анализираних теоретских и практичних литературних извора, препорука за унапређење и трендова у свету и компаративном региону. Сагледавши предности и ограничења за имплементацију принципа одрживог развоја, Кандидат је успео да идентификује кључне проблеме, потребне ресурсе и еколошко-економске инструменте за успостављање овог модела.

З А К Љ У Ч А К

На основу презентованог садржаја мастер рада може се констатовати да је **кандидат Мустафа Амир Елсманм остварио** циљеве истраживања, да је аргументовано представио оптималан модел одрживог развоја у функцији здравствене безбедности, као и расположиве алате за примену основних принципа. На основу изнетих оцена Комисија предлаже Већу департмана последипломских студије Факултета за примењену екологију Футура да се мастер рад кандидата **Мустафа Амир Елсманм**, под насловом „**Утицај здравствене кризе на одрживи развој**“ УСВОЈИ и кандидату ОДОБРИ ЈАВНА ОДБРАНА.

У Београду, 08.10.2020.

К О М И С И Ј А:

1. **др Иван Ловре, Председник Комисије,**
доцент
Универзитета Метрополитан,
Факултет за примењену екологију Футура

2. **др Сунчица Вјештица, Ментор,**
доцент
Универзитета Метрополитан,
Факултет за примењену екологију Футура
